

מסורת הש"ס

(א) מחזות דף כו. קדושין דף עב: גיטין דף טו. (ב) (לקמן) דף קסא: גיטין דף לב: סנהדרין דף ל. מחזות דף כו: (מוסמאם סנהדרין פ"ה). (ג) (וש"פ חו"ס' מחזות טו.). (ד) (וש"פ חו"ס' מחזות טו: ד"ס ואקטיוס).

הגהות הב"ח

(ב) 'גם' ואמר דכאן בגמרא
הוא כ"ל וכן בשמור:
(ג) רשב"ם דר' עדישין
יבטלם וכו' ופסקי עירובא
יבטלם וכו' להשיב את הקול
וכי' בשביל קול מעלה
במלת כ"ל ויהיה עם ד"ה
דר' אשכנזי ובכל הפעם כ"ל
ר' אלעזר דמקום
אלעזר: (ד) 'תוס' ד"ה
והאמר וכו' שיחמר והא
דקאמר: (ו) בא"ד דלן
עצרת פחות משנים:

מוסף רש"י

[illegible]

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

ורש"ג סבר ערער טריי. בעינן אלץ במקום ערער אחד היי עד
נאמן להכשירו: ושא אמר ר' יוחנן. אי לימפרס היכא קאי: ופס
עליה קלא. קול בעמלא ולא עדות: ומוספיה. אמר הכהן עד שידקו
את הדבר שמעלה היא בכהונה. וכל זה יתור לשון הוא בלא שדקו

ורשב"ג סבר ערער תרי^(א) והאמר רבי יוחנן דברי הכל אין ערער פחות משנים אלא ערער תרי והכא במאי עסקינן כגון דמוחקינן ליה באבוב דהאי דכהן הוא ונפק עליה קלא דבן גרושה ובן חלוצה הוא ואחתיניה ואתא עד אחד ואמר דכהן^(ב) הוא ואסקיניה ואתו בי תרי ואמרי דבן גרושה חלוצה הוא ואחתיניה ואתא עד אחד ואמר דכהן הוא ודכולי עלמא מצטרפי עדות והכא במיחש לזילותא דבי דינא קא מיפלגי ר' אלעזר סבר כיון דאחתיניה לא מסקינן ליה חיישינן לזילותא דבי דינא ורשב"ג סבר יאנן אחתיניה ואנן מסקינן ליה ולזילותא דבי דינא לא חיישינן מתקוף לה רב אשי אי הכי מאי איריא חד אפ' בתרי גמי אלא אמר רב אשי דכולי עלמא לא חיישינן לזילותא דבי דינא והכא בלצורף עדות קא מיפלגי ובפולנתא דהני תנאי^(ג) דתנאי לעולם אין עדותן מצטרפת עד שיראו שניהם כאחד ר' יהושע בן קרחה אומר יאפ' כזה אחר זה אין עדותן מתקיימת בבית דין עד שיעידו שניהם כאחד ר' נתן אומר ישומעין דבריו של זה היום ולכשיבא חבירו דאמר שומעין דבריו: ההוא דאמר לחבריה מאי בעית בתיא בתיא ארעא א"ל מינך זביתה והא שטרא אמר

קאמר ר' אלעזר אימתי אין מעלין ע"פ עד אחד הבא לבסוף בזמן שיש עליו עוררין שנים הפוסקין אותו הלכך לא מהני עד שני הבא לבסוף להכשירו להטעם עס הראשון המביא דאע"ג דליכא למימר דאמר מרי מסקינן לנהיה מרי פוסקין ואוקי גבירא אחוקיה ויהיה כשר אפי' הכי לא מסקינן ליה משום וילומא דבי דינא. והאי דאקומויה עשרא גיל פי עד אחד הבא להשביח הקול לאו וילומא דבי דינא הוא דמאי דאחמייה בשביל קול בעלמא הוא וכדי לחזור ולהעלותו אחר שיצדקו הדבר הורדטוהו הלכך פי הדר מסקי ליה ליכא וילומא אבל שיצדקטוהו על פי עדס מן הדין הורדטוהו ופי הדר מסקי איה וילומא: ואנן מסקינן ליה. ואי קשיא מרי ומרי נינהו ואמאי מסקינן ליה והא דאי ספק מרי אוקי מרי לבכדי מרי ואוקומיה אחוקיה קמייתא דאקסוקוה על פי עד ראשון שיהיה נאמן דאחמי אין עוררין דאין לאו עוררין הוא: אי הכי. דר' אלעזר מיס' נאמן דאחמי דבי דינא: דאין איריא. עד הבא לבסוף דהתם אין מעלין משום וילומא דבדקמיה מסני' אין מעלין על פי עד אחד בזמן שיש עליו עוררין הא על פי שנים מעלין אפילו מרי אהו בכדי הדדי ומי בפעם שנים לברי אלעזר דאין מסקינן ליה: אלא אמר רב אשי דכולי עולמא כו'. והיינו אשלי דברכי לעילי (א): והכא בלגרי' עדותן קמי' מיטבלי. ר' אלעזר אי' מ'אזרין עד אחרון עס הראשון הואיל ולא העידו שניהם כאחד כרגנן דפליגי דאריי נתן אכל אם באו שניהם ביחד היה מסקינן ליה ומוקמינן ליה אחוקיה קמייתא דמחזקינן ב' כבאזה דכחן הוא וליזילתא דאין שיינן ורשב"ג (כו) נתן: דמי' פנאי. ר' נתן ורבנן: דפנאי אין עדותן מ'אזרפת. אין נתן כאן כבאי מחלוקת דרבי יהושע בן קרחה ורבנן אלא ק' היא ברייתא שלמה בשבילי' זה צורך (ומהדרין.) ומשום גררסא דסיפא נקט רישא: שפי' אירא שניהם כפני אדם. את העדות אחוקי' ואמר כפני הלכו ואחד ואמר כפני הודו כו' עליו: אפי' כזה אחד זה. ואמר כיום ראשון קול פלוגי מפלוגי מנה ואחד ואמר כיום שני ראיתיו גם אני שלום ממנו דמ"מ אמנה קא מקסדי. ומ"ק סבר אמנה דקא מקסדי הוא לא לא קא מקסדי הוא וה"ל לגבי מנה ח' עדות ועממיהו מפרש כפני' כסאדרין (סא) מקסדי ומוקסדא: אין עדותן מ'אזרפת. והתקבל כן ואפי' ר' אשי שניהם כאחד עד שיעידו שניהם כאחד כפני כ"ד. ופלוגתא אחרתיה היא ולא ר' יהושע בן קרחה קאמר לה ור' אלעזר ורשב"ג בפלוגתא דר"ג ורבנן פליגי: ר' נתן ואמר כו'. ועממיהו מפרש התם ספיר מקרא ומוקסדא: אחר

דמרי ומרי הויה ספיקהא דאורייתא בדפי' צפ' ד' אחיו (שם דף לא.)

לב.

והאמר רבי יוחנן ב'ו'. וגרסה לר"י דר' יוחנן עיקר דבריו אהך משנה איתמר (א) ויבינו דקאמר דברי הכל היינו רשב"ג דר' אלעזר דאיינו בעוררין ולהכי לא קא משני הכא ה"מ היכא דליכא חוקה דכשרות אבל היכא דליכא חוקה דכשרות לא אמר דמשני

בפ' עשרה יוחסין (קדושין דף עג:) גבי תלמדותיה חיה לומר לה כהן דלמחמיתין
הבבא קאי וא"ת כיון דלמחמיתין דהכל
היה להי כפר מנייה ההם וצ"כ
דגיסין (דף קי.) וסו' דלמא הא דקאמר
ר' יוחסין ארן ערבר פחות משנים
היינו מאוס דליכא עד אחד דמכשר
למאן דהגמ' דרש דר' יוחסין מיידי
דמחמיק דליא עליו קול שהוא בן
גרוסה וחל"כ בא עד אחד דמכשר
למכיר קול ואחזי כי מרי כ' וצבא;
האמר רבי יוחסין דלון (ו) פחות משנים
ואע"ג דעד אחד שחכשי והקול
למחמיתו מהו שרי עד גרוס מן הקול
אחזי לא דחוקה שרי הקול פוסל
והעד אינו פוסל;

אין ערער פחות משנים. לא בא
לאפקין אלע דא אחד אבל
קול פוסל דמתסקין:
ונפק ע"ה קרא חסתייה. לאו
דוקא אחסתייה אלע כלומר
מומחלל ירד דוקא אחסתייה אחא
לאפקייה ובה איכא יולמא דכ"ד וליכא
לגמיר ליכא יולמא אלע כשהורידו
ג' פעמים בשמעתא מוכה דאפי'
בחדא יומא איכא יולמא אי"ה הורדה
במורה אחרת וליכא יולמא דכ"ד אלע
היכא להורידוהו על יד עדות אבל
בבורה שחי הקול ליכא יולמא:
ואתא ע"ה סדרא ואפסתייה. ושע"ג

אומרינן בפרק המגשר (גיטין דף פט. וסע) דלמא מבעטין קלל גבי גרושה
 לטען משום דלית ליה תקנה אבל הכא דלי לא מסיקנא ליה פסול
 ועולם מבעטין אי נמי בתרומה דרבנן הקילו: **אין** בסבין י"ה.
 דדוקא מרי כדרי מרי ואוקי גבירא אחוקי דדמוחן לן דלדביו כ"ה.
 ואי ותימה דאמרנן בפרק המגשר בקדושה (דף קז.) גבי ינאי הניח
 יבובש ולא נמלא היכי דמי אילמא דמרי אמרי אישטבאי ותר אמרי
 לא אישטבאי מרי ומרי ניבבו מאי חיות דסבכת אהני סמוך אהני
 ואמאי לא נמלא והשתא מאי קא פריך אדרבא אית לן למימר אוקי
 דמרי כדרי מרי ואוקי גבירא אחוקי ואוקי ינאי אחוקא אמו דלא
 אישטבאי ופיסר האסן קבונ' דחוקא האס לא מהני להכריז את
 נאי לפי שאין עדים באין לפסול את האס לכהונה אלא להעיד על
 נאי ואין גבירא לריי דלמה לא יועיל חוקת האס לכן הוציא ואינו
 יכול להיות שפאה אלא כהנה אס לא ייהא הבן כשר ודאי דהכא
 דלא דעל גון מעשים לפסול מנהני לא חוקת האס להבשרי ונראה
 לריי דהיינו טעמא משום דמסקינן ב' ד' אחין (יבמות דף לא.) וסע ד"ה
 (מרי) דכל מרי ומרי הוא ספיקא דרבנן והאס נמי הוי ספיקא דרבנן
 להכי פריך האס סמוך אהני דמי דמדאורייתא אמרי' אוקי מרי
 להכי מרי ואוקי איתמא אחוקא מ"מ מדרבני יש לפסולה ואוקי לענין
 בתרומה דרבנן הקילו להמירי דלא גמרי חזק' לא לטפוסיה אחוקי והא
 דאמר לעיל שניס אומרים מת וב' אומרים לא מת כו' אצל נשאת
 ואח"כ באו עדים לא תלא אע"ג דמרי ומרי ספיקא דרבנן היא
 דמדאורייתא אית לן לטופסיה אחוקא דהויא אשא איש והיה לה ללאת
 אע"פ שנשאת אלא חד מעידה אור"ה דלמיה חוקה דרייקא ומנכסה
 ומרעה חוקת אשא איש ואס תאמר כי איכא ב' עדים לא דייקא
 דליכא חומר בקופה כדאמר בהאשה רבה (סע דף פז.) וסע נשאת
 אצל ברשות ומרתה לחזור לו ומפרש הכס דהיינו טעמא בעדים
 וי"ל הוציא למכחשיה ואי את לו איכא חומרא אס תשמוד שפחה צעלה
 טענות כרי שלה ואח"כ ב' אומרים מתגרשה וב' אומרים לא מתגרשה
 ואמאי לא תלא נשאת ואח"כ באו עדים אלא לא דייקא דדוקא במת
 הוא דדייקא שיראה שמה יבא ודעו הכל שלא מת איכא דאמנת
 וזמר נתגרשה דשלא בפני צעלה מעזה ומעזה ועוד הוציא דאיכא
 עדים דקא מסייעי לה מעזה ומעזה וי"ל דלענין כרי דייקא ומרע'
 חוקת אשא איש דלעולם יראה שמה ויחמו ויש פסולם בגבולות ואח"כ
 ואמאי דלא ידע בדאומרי כרי לי איירי מאי קאמר היא גופא באשם
 דמלי קיימא איי' למימר בתשאת קיימא וי"ל דפריך אפילו דאמר
 מ"מ באשם קיימא ואין להלריך וכתובות (דף טו.) ד"ה און פירשתי:
 אמאי

עין משפט
נר מצוה

לָא אַ ב' מ"י פֿינ' מהל'
 חסוד' ביאה ה' עו
 סמג' לאין קכב' טוש"ע
 אה"ע ס' ג' סעיף ז'
 ל"ד ג' מ"י פֿינ' מהלסות
 עדי' הלכ' ב' סמג
 פשין קט' טוש"ע ח"ת ס' ל'
 סעיף ז'
 ל"ה ד' מ"י שס' הלכ' ד'
 וס"ב מהל' חסוד'
 ביאה הלכ' עו סמג שס'
 טוש"ע שס' ק"ט וטוש"ע
 אה"ע ס' ג' סעיף ז'

רבינו גרשום

האסר ר' יוחנן א"ר אבהו
פחותא דהאסר וזכיר אבהו
לאעור דהכא דאבהו
רעור ר' אבהו א"ר עמיאל א'
האב כמא סקקן דמא'
בטייהו כמא סקקן דמא'
ר' כדולי עלמא מפתק'
דערתון רקמא דהכא
רמכסיהו א"ר אבהו א'
דהדרי' תישיין לילתא
ר' יענא דהדריהו נ'
הכמנה. והוא אבהו
אלא דא מהרה דאבהו
מפלין לכהנא ע פ' ד'
אחא תואל אבהו עורין
ורשכ' ר' דב' רמסקין ל'
לילתא ר' דב' רמא דאחתי
תישיין תואל אבהו
חרי מהר אבהו א"ר חא
בהדרי' ר' נתן מוסח'
רע' עובד' אלהי תישיין
לילתא ר' דב' רמא
רסל' ר' שבטי' דאמר סוס'
א"ר ר' שמאי א' ר' רפליני
דתישיין לילתא ר' דב' רמא
מא' אירא ע' אחא דאחי
מא' שמאי א"ר חא
ר' חבאדא כיון דאחתי
תישיין לילתא ר' דב' רמא
אלא סקקין ל' ר' שירא
כתינא כמא סקקן א'
אחי א"ר אחאי פלוי א'
מפלוי מנה א"ר חא
אחי א"ר אחאי פלוי א'
מפלוי מנה א"ר עורון
מפטרפ' ע' שירא
רע' אכאד' שלח א'
דלמא אכאד' דקא מסחי
הוא ל' מסחי א"ר חא
מר ל' ר' רבא ל' מנור. ר'
תושב' ל' ר' רבא א"ר חא
הוא א"ר חא א"ר חא
אחי א"ר עמיאל וביא א'
רשע' אכאד' א"ר חא
מקייב' כתיב א"ר חא
אמר א"ר אחאי רע'
ה' וכו' ר' ש' א"ר ר' למחל
א' מכור' ורע' נ' א"ר חא
מפטרפ' ע' שירא וכו'
אכאד' ר' נתן אומר ר'
ר' אלעזר מכריה ל'
רכב' דהואל א"ר חא
ע' רשע' הללו כמא א'
לחני' ע' ר' אבהו א"ר חא
מפטרפ' רשכ' נ' כ"ר
נתן דמפטרפ' :